

چهارشنبه ۷ خرداد ۱۳۹۹ • شماره ۵۶۶۸

۱۶ زندگی ایران جام‌جدا

یادداشت

محمد درویش
رئیس کمیته محیط زیست در کرسی سلامت اجتماعی یونسکو

قصه شیرین هشیلان

🌸 انگار رویا می‌بینیم، درست مثل افسانه‌های دوران کودکی؛ مثل آلیس در سرزمین عجایب؛ یک نفر با قایق از روی جنگل پارو می‌زند در حالی که نوای اردک‌ها، غازه‌ای خاکستری، حواصیل، بوتیمار، چکاوک، دم‌جنبانک، خروس‌کولی، آیچلیک، چنگر، کشیک‌گردن‌سرخ، لک‌لک‌ها و... شنیده می‌شود و گاه لکه‌ای از آبی آسمان روی آب می‌نشیند. اما رویایی در کار نیست؛ اینجا هشیلان است، مهم‌ترین پهنه آبی کرمانشاه با وسعت حدود ۵۰۰ هکتار که تداوم حیاتش در گروه سراب سیزعلی است، البته اگر موتورپمپ‌هایی که خون زمین را می‌مکنند، اجازه دهند؛ بیش از ۱۱۰ جزیره کوچک و بزرگ به همراه آبزانی منحصربه‌فرد چون سگ‌ماهی کبابی و پرندگانی هوش‌ربا ازجمله ویژگی‌های بی‌رقیب تالابی است که به دلیل زمین‌خواری‌ها و دست‌دازی‌های انسانی حتی توانسته‌ایم هنوز در سیاهه بین‌المللی کنوانسیون رامسر ثبتش کنیم.

هشیلان به معنی خانه ماران، بیش‌ترین خدمت را به تراز آب‌شناختی دشت کرمانشاه، تصفیه آب، تولید زیست‌توده، ارتقای ظرفیت گرمایی ویژه منطقه، حاصلخیزی خاک، کنترل آفات کشاورزی و نشاط مردم سرزمینش می‌کند و شگفتا که چنین عضو سودمندی در اغلب مناطق ایران و جهان قربانی توسعه کشاورزی، سدسازی، جاده‌سازی‌های نابردارانه و طرح‌های انتقال آب و

دیگر حامی‌های انرژی شده و می‌شود!

اگر فقط یک اتفاق رانسِل پس از کرونا بتواند در ایران رقم بزند، به جرات می‌گویم که همه گناهان‌مان در تاراج اندوخته‌های طبیعی کشور را می‌توان چشم‌پوشی کرد؛ این‌که همه هم‌قسم شویم تا دیگر تأمین حقه‌به‌هیچ تالابی قربانی نیازهای کشاورزی و صنعت نشود. آن‌گاه همه تالاب‌های کشور در چشم آبی نقشه‌گر به‌نشان وطن دوباره به آفتاب سلام خواهند داد و در پهنه وطن می‌درخشند. 🌱

طراح:بیژن گورانی

جدول شماره ۵۶۶۰

جدول عادی

افقی:۱) خفتن- نام قدیم همدان (۲) از بخش‌های اوستا- اثر مشهور صادق هدایت- سرپرست (۳) به‌هم‌پیچیده- شبکه فیلم و سریال (۴) مناسب- رمز پیروزی است- اسب بارکش (۵) دفاع فوئبال- برادر- محتاج غذا (۶) آسانی- نوعی شیشه‌زنگی- مادر لر (۷) سوره مورچه- دارای حرکت کسره- هیاهو (۸) بیماری‌های فصل سرما- مادر- فیلمی ساخته داریوش مهرجویی (۹) چشم‌پوشی کردن- نوعی مالیات- از ملزومات تجاری (۱۰) خاک سفال‌دگری- نوبت کاری- کنترل دقیق (۱۱) جانور- میوه‌ای روغنی- ضمیر جمع (۱۲) اهل هرات- نوعی نان ضخیم که از آرد گندم وارد نخودپخته می‌شود- شلیک پیاپی گلوله (۱۳) شهری در استان همدان- دستگاه قدیمی نمایش فیلم (۱۴) نوعی شیرینی- واسطه- زندانیان (۱۵) دجوبی و نوازش- نتیجه‌گیری.

عمودی:۱) مشک- کارش تهیه و تنظیم خیر است- رفیق (۲) فضاییمایی که

نخستین انسان را به فضا برد- قدر مجموعه گل... داند و پس- سنگ آسیاب (۳) میوه ساوه- تندرست- صدلی دندان‌پزشکی (۴) نساج- روشی برای پایین آوردن تب بیمار (۵) ادامه یافتن- روش‌نایی- لیکن (۶) ظرف روغن- از اجزای مهم موتور خودرو- دستگاه تهویه تابستانی و زمستانی دل‌آزار کهنه- واحد اندازه‌گیری انرژی الکتریکی- بت عصر جاهلی (۸) بسیار آشکار- پراکنده- زاییدن (۹) تأکید شده- موسس سلسله آل‌زیار- مکان (۱۰) کبودی و ورم ناشی از ضربه-

جدول ویژه

افقی:۱) نوعی انبردست با فک‌های بلند- نوعی آتش‌نری (۲) پاسبان قدیم-

حل جدول عادی شماره ۵۶۵۹

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	س	ی	ا	ق	ت	ا	ل	ر	م	س	م	ا	م	ک
۲	ا	ز	م	و	د	ن	و	ر	د	د	ن	س	ی	ن
۳	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی
۴	ا	د	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا
۵	ا	ج	ا	ل	ی	ا	م	ی	ب	و	ر	ی	ن	ا
۶	ع	ج	ن	ب	و	ی	ر	ا	ن	ا	ت	ل	ا	ف
۷	ق	و	ر	ی	ک	ل	و	ا	ب	ن	د	و	ا	ا
۸	ی	و	ا	ن	د	و	ز	ی	ر	ی	ک	م	ی	ت
۹	ل	د	م	ج	ن	و	ن	ف	ی	و	س	ق	ز	ج
۱۰	ی	ا	ع	ل	ی	ا	م	ی	ب	و	ر	ا	م	و
۱۱	س	ر	و	ن	م	ا	م	ا	د	ا	م	ج	ج	ج
۱۲	س	ر	و	ن	ا	ز	ی	ا	ر	ب	ن	و	ب	و
۱۳	ر	ا	س	ی	ب	و	س	ی	ا	ت	ا	و	س	ی
۱۴	ا	ش	ی	ب	ر	و	د	ت	ا	ل	ر	ج	م	ن
۱۵	ن	د	ر	ت	ر	ا	ع	ب	ه	ن	ل	ی	ل	ی

حل جدول ویژه شماره ۵۶۵۹

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	د	ک	ن	م	د	ف	و	ن	ت	ا	س	ب	ا	ب
۲	ی	ا	م	ا	ن	د	خ	و	س	ی	ا	ت	ا	ف
۳	ت	ل	ا	ل	و	ل	د	ی	ز	ا	ت	ی	ی	ا
۴	ب	ن	ی	س	ی	ا	و	ل	ج	ر	ف	ش	ن	و
۵	ر	د	و	ن	ل	ی	م	ی	ب	و	ر	ی	ن	ا
۶	د	م	ه	ک	و	ی	ا	ن	ت	ل	ک	و	ا	ر
۷	ا	ب	ش	و	ی	ه	ر	ا	پ	ی	د	ا	ج	ا
۸	ا	ش	ا	ل	ی	ا	م	ی	ب	و	ر	ا	م	و
۹	ن	ت	ن	ت	ی	ا	م	ی	ب	و	ر	ا	م	و
۱۰	ا	ن	ی	ا	م	ی	ب	و	ر	ا	م	و	ر	ا
۱۱	م	م	ت	و	ل	د	ت	س	ا	ه	ل	ه	ا	ج
۱۲	م	ا	ر	س	ی	ب	و	د	ا	م	و	س	ی	ن
۱۳	ق	ا	ل	ت	ر	ا	ن	د	ه	ک	ر	د	ن	ا
۱۴	د	ه	ک	ی	ب	ی	ب	ی	ک	ی	و	د	ا	م
۱۵	م	ر	ی	خ	ت	ل	ن	ک	ر	ی	ه	و	ه	ا

«شاهان بر سنگ» به بازار آمد

بی‌شک یکی از راه‌های آشنایی با میراث تاریخی و باستانی کشورمان، کتاب‌های منتشر شده در این خصوص است؛ کتاب‌هایی مثل «شاهان بر سنگ» که اخیراً در ۵۳۰ صفحه به چاپ رسیده و به معرفی کامل نقوش ساسانی در نقش برجسته‌های ایران می‌پردازد. از ویژگی‌های اصلی کتاب «شاهان بر سنگ» می‌توان به معرفی تمامی

با توجه به اقلیم آسارا

فصل بهار

فرصت خوبی برای برپایی

جشنواره گل است

عکس:

مهر

جاده چالوس فقط مسیری برای رسیدن به دریا نیست و خودش می‌تواند یک جاذبه گردشگری باشد

سفر در دل جاده

🌱 توسعه گردشگری در جاده توریستی کرج- چالوس به ویژه در بخش آسارا باعث شده مسؤولان به فکر احداث مجموعه تفریحی در محدوده «ری‌زمین» برای استراحت مسافران باشند.

جاده زیبای چالوس را هر ایرانی می‌شناسد و می‌داند رودخانه، جنگل، کوه، آبشار و سد بخش‌هایی مهم از شگفتی‌هایی این مسیر کوهستانی پریچ و خم است. اما بخش مهمی از دیدنی‌های این جاده زیبا در دل طبیعت ۵۵ روستا و یک شهر بخش آسارا نهفته است. جاده چالوس مسیری فراتر از یک محور

عبوری است و طراوت و شادابی آن با کوه‌های بلند و رودخانه خروشان، منطقه‌ای بکر و زیبا پیش روی مسافران می‌گذارد. البته در این میان نگرانی‌هایی بابت تأمین امنیت کامل مسافران عبوری از این محور گردشگری وجود دارد که این دلوآپسی‌ها به دغدغه‌ای مهم برای مسؤولان و ساکنان بخش آسارا تبدیل شده است.

دغدغه اهالی آسارا اجرا شدن طرح‌های تفریحی - گردشگری است تا شرایط اقامت و اسکان مسافران در مناطق حفاظت شده و کم خطر فراهم شود و در کنار میزبانی شایسته از مهمانان، زمینه توسعه اشتغال پایدار را نیز فراهم کرده باشند. اما چند سالی می‌شود که برای سامان دادن به موضوع اسکان موقت مسافران و گردشگران عبوری از

این محور پرجاذبه، طرح‌های گردشگری

در حال بررسی و پیگیری است تا یک مجموعه‌ای متمرکز برای استفاده مسافران فراهم شود.

🌱 گردشگری در کنار ایمنی

صادق کمالی با اشاره به ظرفیت‌های خوب بخش آسارا برای جذب سرمایه‌گذار و پیاده‌سازی طرح‌های جاده‌ای از دست می‌دهند یا دچار حادثه غرق شدگی در رودخانه خروشان کرج می‌شوند. بخشدار آسارا با اشاره به برنامه‌ریزی‌هایی برای توسعه گردشگری بخش آسارا، افزود: با اجرای طرح‌های توسعه‌ای می‌توان با دریافت کمترین هزینه، مطلوب‌ترین امکانات را به مسافران ارائه کنیم.

کمالی با تأکید بر این‌که در مجموعه‌های گردشگری، فروشگاه‌های صنایع دستی جانمایی می‌شود، گفت: با این اقدامات می‌توان از اسکان مردم در حاشیه رودخانه که خطراتی را به دنبال دارد، جلوگیری کنیم.

وی با اشاره به وقوع سیل در نیمه اول سال گذشته که باعث کشته شدن ۲۸ نفر شده است، یادآور شد: غرق‌شدگی دلیل مرگ بسیاری از جان‌باختگان بوده است. بسیاری از آنها برای شست‌وشوی دست یا گرفتن عکس در نقاط ناایمن حاشیه رودخانه کرج جان خود را از دست داده‌اند.

بخشدار آسارا با تأکید بر این‌که یکی از دغدغه‌های مسؤولان بخشدار آسارا ایجاد یک مجموعه گردشگری متمرکز برای اقامت مسافران است، گفت: مقرر است در محدوده «ری‌زمین» یک طرح گردشگری اجرا شود. کمالی بیان کرد: اگر مردم احساس کنند فضای ایمن و

۳۵ نقش برجسته ساسانی ایران همراه با مسیرهای دسترسی به نقش برجسته‌ها و انتشار تمامی مطالعات، طراحی‌ها و عکسبرداری‌هایی اشاره کرد که بر نقوش برجسته ساسانی ایران از دوره صفویه تاکنون انجام شده است. حجم بالای تصاویری که با جزئیات کامل نقوش برجسته ساسانی منتشر شده، از دیگر ویژگی‌های این کتاب

جاده چالوس فقط مسیری برای رسیدن به دریا نیست و خودش می‌تواند یک جاذبه گردشگری باشد

است. تشریح جزئیات هر نقش برجسته و توضیح این موضوع که هر یک از نقش برجسته‌ها متعلق به کدام پادشاه ساسانی است و چه زمانی حجاری شده و چه واقعه تاریخی را روایت می‌کنند از دیگر شاخصه‌های کتاب است. این کتاب تألیف «میلاد زندانی» کارشناس ارشد باستان‌شناسی با گرایش دوره ساسانی است. / جام‌جم‌دیلی

ویژه طی سال گذشته برشمرد و عنوان کرد: تلاش برای کاهش این حوادث به عنوان یک ضرورت مورد توجه جدی بوده است. وی با اشاره به وجود موازی‌کاری‌ها که اجرای پروژه در محور کرج- چالوس را سخت‌تر می‌کند، گفت: وجود منطقه و رودخانه حفاظت شده، توجه به مصوبات شورای عالی امنیت ملی در خصوص ساخت و ساز حاشیه رودخانه کرج و با قانون وزارت نیرو در خصوص رودخانه‌ها از آن جمله است، تمامی این نکات موجب شد از سال ۹۴ تاکنون به دنبال اجرایی شدن این پروژه باشیم.

شهردار آسارا با تأکید بر این‌که اکنون تمامی الزامات از جمله استعلامات و دریافت مصوبات کارگروه گردشگری استان برای اجرای طرح گردشگری ری زمین پشت سر گذاشته شده است، افزود: به عبارتی تمامی مراحل بروکراسی اداری در این مورد انجام شده است.

آسارایی در پاسخ به این سوال که آیا عملیات اجرایی پروژه گردشگری

ری‌زمین آغاز می‌شود یا خیر، توضیح داد: این پروژه زمان‌بر است اما تلاش می‌کنیم تابستان امسال بتوانیم بخش‌های مهمی از این مجموعه گردشگری را برای استفاده مسافران آماده کنیم، اما به یقین در این پروژه مواردی مانند احداث دیوار ساحلی به زمان بیشتری نیاز دارد. وی در خصوص مشخصات این طرح گردشگری که قرار است توسط شهرداری آسارا در عرصه‌ای ۲۸ هزار مترمربعی در حاشیه رودخانه کرج احداث شود، گفت: در قالب این پروژه وسیع مواردی از جمله جانمایی یک پد بالگرد مشخص شده که برای اجراء در اختیار عوامل ذی‌ربط قرار داده می‌شود. شهردار آسارا گفت: ایجاد فضاهای ورزشی، کمپ‌های گردشگری یا تفریح یک رنگ ۴۰ متری برای حضور امن مردم در حاشیه رودخانه کرج و یا جانمایی آلچاق‌های استراحت از دیگر برنامه‌هایی است که در قالب طرح گردشگری ری زمین اجرایی خواهد شد. آسارایی با تأکید بر این‌که طرح گردشگری ری زمین یک پروژه چندمنظوره است، افزود: استراحت مسافران و بهره‌مندی آن‌ها از امکانات ایجاد شده در دل این مجموعه از جمله برپایی نمایشگاه‌های بهاره و پاییزه نیز در بخش‌هایی از این پروژه عملیاتی خواهد شد.

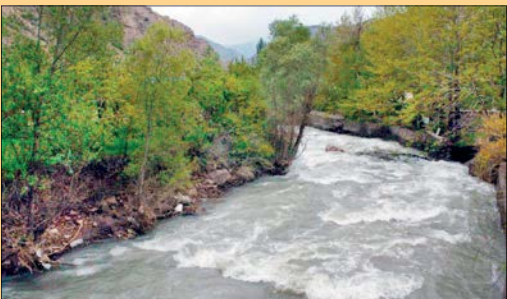
وی با اشاره به این‌که قرار است باغ گل در طرح گردشگری ری زمین ایجاد شود، بیان کرد: با توجه به اقلیم بخش آسارا، اردیبهشت ماه فرصت خوبی برای برپایی جشنواره گل است. شهردار آسارا در خصوص اقامتگاه‌های جانمایی شده در پروژه گردشگری چندمنظوره است، افزود: استراحت مسافران و بهره‌مندی آن‌ها از امکانات ایجاد شده در دل این مجموعه از جمله برپایی نمایشگاه‌های بهاره و پاییزه نیز در بخش‌هایی از این پروژه عملیاتی خواهد شد.

وی با اشاره به این‌که قرار است باغ گل در طرح گردشگری ری زمین ایجاد شود، بیان کرد: با توجه به اقلیم بخش آسارا، اردیبهشت ماه فرصت خوبی برای برپایی جشنواره گل است.

شهردار آسارا در خصوص اقامتگاه‌های جانمایی شده در پروژه گردشگری ری زمین، یادآور شد: با توجه به محدودیت‌هایی که براساس مصوبات شورای عالی امنیت ملی برای ساخت و سازها در بستر رودخانه‌ها وجود دارد، نمی‌توانیم اقامتگاه‌های دائمی در قالب این پروژه ایجاد کنیم و فقط با جانمایی آلچاق‌ها فرصت یک روزه اقامت برای مسافران در روزهای آخر هفته یا تعطیلات تابستان را فراهم می‌کنیم.

منبع: خبرگزاری مهر

تأمین ایمنی مسافران

شهردار آسارا با بیان این‌که در اطراف لواسانات یا در قالب ساماندهی رودخانه کن در تهران نیز در گذشته طرح‌های گردشگری مانند پروژه ری زمین اجرایی شده است، گفت: بحث زیباکردن سیمای بصری، تأمین امنیت بیشتر برای حضور مسافران در حاشیه رودخانه و همچنین فراهم کردن شرایط مناسب برای تفریح و استراحت مسافران از جمله اهداف اجرای این طرح‌های گردشگری است و از طرفی در به‌کارگیری مصالح کار حفظ فضای بکر طبیعت نیز مدنظر قرار داده می‌شود. شهردار آسارا با بیان این‌که برنامه‌ای بلندمدت برای طرح گردشگری ری زمین مورد توجه است، تصریح کرد: به عنوان نمونه حجم عظیمی از رسوبات در کف و بستر رودخانه دیو شده است که باید در ابتدا این رسوبات را جمع‌آوری کنیم تا بتوانیم دیواره ساحلی را اجرایی کنیم. آسارایی با بیان این‌که طبق برآورد اولیه بیش از پنج میلیارد تومان اعتبار برای اجرای طرح گردشگری ری زمین لازم است که با جذب سرمایه‌گذار باید آن را تأمین کنیم، افزود: به یقین با شروع کار و پیشبرد عملیات هزینه‌های ریز دیگری نیز کتجانده خواهد شد که حجم اعتبارات پروژه را تغییر خواهد داد.

کجا می‌توانیم برویم، کجا نه!

ممانعت به‌عمل خواهد آمد و این پیشگیری تا زمان از سرگیری فعالیت دفاتر مسافرتی- گردشگری و ابلاغ مجدد از سوی ستاد استانی مبارزه با کرونا ادامه خواهد داشت، وی تأکید هم‌کرده که هر شهروند بومی یا غیربومی به هر نحوی به محدوده مناطق جاذبه‌های گردشگری ورود پیدا کند با برخورد قانونی پلیس مواجه خواهد شد.

در این خصوص استثنایی وجود ندارد و لذا برپایی هرگونه چادر و کمپ در حوالی مناطق گردشگری توسط هر ارگان، اشخاص، بومی، محلی یا گروه‌های ورزشی تا اطلاع ثانوی ممنوع است. البته در مقابل استانی مثل همدان هم آغوش خود را روی مسافران باز کرده و معاون استانداری این استان ضمن تأکید بر ادامه ممنوعیت چادر زدن در تمامی شهرهای همدان، گفته فعالیت تاسیسات و اماکن گردشگری از سر گرفته و مقرر شده غار علیصدر و مجموعه گنجنامه همدان را رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و پروتکل‌های بهداشتی میزبان گردشگران شود. / جام‌جم‌دیلی

